

Advies ingevolge artikel 17 van de Verordening bezwaarschriftencommissie Midden-Delfland 2023

Zaak 530317 e.a.:

211 bezwaarschriften, ingediend door omwonenden van de Harnaschpolder (hierna: reclamanten), gericht tegen het besluit van de gemeenteraad tot instemming met het collegevoorstel om in de Harnaschpolder aan de Harnaschdreef (tussen Meerkamp en Westernesse) te Den Hoorn zowel vluchtelingenopvang als flexwonen te realiseren.

Een volledige lijst van reclamanten is aan dit advies als bijlage toegevoegd.

Besluit:

het besluit van de gemeenteraad van Midden-Delfland (hierna: verweerder) van 25 oktober 2023.

1. Inhoud besluit

Verweerder heeft ingestemd met het voorstel van het college van burgemeester en wethouders om in de Harnaschpolder aan de Harnaschdreef (tussen Meerkamp en Westernesse) zowel opvang als flexwonen te realiseren. De opvang zal gericht zijn op gezinnen, mensen die 6 maanden in de procedure zitten van hun asielaanvraag en mogen werken en maximaal 25 jongeren. Het aantal wooneenheden in het voorstel is 96.

2. Inhoud bezwaarschriften

De bezwaarschriften zijn gericht tegen de opvang en daarmee samenhangende aspecten. De inhoud is deels verschillend maar de strekking ervan komt overeen. Samengevat bevatten de bezwaarschriften de volgende gronden:

- De gemeenteraad handelt in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- De gemeenteraad handelt in strijd met het fair play beginsel;
- Er is geen draagvlak voor het besluit;
- De vrees bestaat dat de leefbaarheid en (verkeers)veiligheid in het geding komen door de komst van de opvanglocatie;
- Het college van burgemeester en wethouders heeft de gemeenteraad onvoldoende en onzorgvuldig geïnformeerd;
- De voorgenomen plannen zijn financieel onvoldoende onderbouwd en zijn een te groot (financieel) risico voor de gemeente;
- Er is onvoldoende rekening gehouden met de ruimtelijke inpasbaarheid van het voorgenomen plan.

3. Wettelijk kader

Artikel 1:3, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) bepaalt dat onder besluit wordt verstaan: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling.

In de artikelen 8:1 en 7:1 van de Awb is bepaald dat door een belanghebbende tegen besluiten bezwaar en beroep kan worden ingesteld.

Artikel 7:3, aanhef en onder a, van de Awb bepaalt dat van het horen kan worden afgezien indien het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is.

4. Beoordeling ontvankelijkheid

Voordat een bezwaarschrift inhoudelijk kan worden beoordeeld, moet eerst vaststaan dat het bezwaar ontvankelijk is. De commissie dient hiertoe te beoordelen of het raadsbesluit is aan te merken als besluit in de zin van de Awb. Alleen dan is bezwaar en beroep mogelijk. De commissie overweegt hierover het volgende.

Uit artikel 1:3 van de Awb volgt dat voor een besluit vereist is dat sprake is van een publiekrechtelijke rechtshandeling. Een rechtshandeling is een handeling die gericht is op enig rechtsgevolg. Zoals de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de hoogste algemene bestuursrechter van het land) eerder heeft overwogen (bijvoorbeeld in de uitspraken van 30 januari 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BC3065, en van 22 januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:99¹), heeft een beslissing rechtsgevolg, als zij er op is gericht een bevoegdheid, recht of verplichting voor een of meer anderen te doen ontstaan of teniet te doen, of een juridische status van een persoon of een zaak vast te stellen. Het geheel ontbreken van een bevoegdheid brengt in beginsel met zich dat geen rechtsgevolgen in het leven kunnen worden geroepen.

De inhoud van het raadsbesluit van 25 oktober 2023 is begrensd door wat daarin is vermeld. Met het raadsbesluit heeft verweerder ingestemd met het collegevoorstel om in de Harnaschpolder aan de Harnaschdreef zowel opvang van asielzoekers door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) als flexwonen voor lokale groepen te realiseren. Daarbij wordt uitgegaan van een doorlooptijd van 18 maanden voor de realisatie van de flexwoningen en vluchtelingenopvang, vanwege de tijd die nodig is voor de procedures en het bouwen. Met de 'procedures' zal verweerder onder meer de ruimtelijke procedures op grond van de Omgevingswet hebben bedoeld. Uit de inhoud van het raadsbesluit is op te maken dat alle procedures die voor het realiseren van de flexwoningen en de opvang benodigd zijn, nog moeten worden doorlopen.

Ter uitvoering van het raadsbesluit zullen verschillende handelingen moeten worden verricht. Dat kunnen publiekrechtelijke rechtshandelingen zijn, waartegen bezwaar kan worden gemaakt, maar ook privaatrechtelijke rechtshandelingen, waartegen geen bestuursrechtelijke rechtsgang openstaat (dus geen bezwaar en beroep op grond van de Awb mogelijk is).

Op grond van de Omgevingswet zullen in ieder geval verschillende vergunningen moeten worden aangevraagd bij het daarvoor bevoegde bestuursorgaan, in dit geval het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Delfland. Hierbij kan gedacht worden aan een omgevingsvergunning voor een tijdelijk bouwwerk (hierbij gaat de commissie uit van een instandhoudingstermijn van 5 jaar, zoals genoemd in het raadsbesluit). Zodra een omgevingsvergunning is verleend dan valt deze te kwalificeren als een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Hiertegen kunnen belanghebbenden (waar mogelijk dus ook reclamanten), met redenen omkleed, een bezwaarschrift indienen. Bij onverwijld spoed kan er op dat moment ook bij de rechtbank worden verzocht om een voorlopige voorziening te treffen (zodat de vergunningen nog niet in werking kunnen treden).

Het onderhavige raadsbesluit van 25 oktober 2023 heeft echter geen betrekking op de concrete ruimtelijke procedures dan wel anderszins op het verrichten van een publiekrechtelijke rechtshandeling. In zoverre is er geen sprake van een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. De commissie voelt zich hierin gesteund door de jurisprudentie (bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 12 januari 2011 met het kenmerk ECLI:NL:RVS:2011:BP0549, onder 2.3.1).

De commissie concludeert dan ook dat tegen het raadsbesluit geen bezwaar als bedoeld in de Awb mogelijk is en dat de bezwaren van reclamanten daarom niet-ontvankelijk zijn.

¹ Uitspraken zijn te vinden op www.rechtspraak.nl

5. Geen hoorzitting

Als bezwaren kennelijk niet-ontvankelijk zijn, dan kan op grond van artikel 7:3 van de Awb een hoorzitting achterwege worden gelaten. In dit geval kunnen de bezwaren niet inhoudelijk worden behandeld. Omdat de bezwaren daarom kennelijk niet-ontvankelijk zijn, heeft de commissie besloten af te zien van een hoorzitting.

6. Overwegingen ten overvloede

Wat de commissie onder punt 4 van dit advies heeft overwogen is een juridisch verhaal, dat voor niet-ingewijden ingewikkeld is en waarschijnlijk lastig te begrijpen. Het raadsbesluit gaat over politieke en bestuurlijke keuzes en is het resultaat van een politieke afweging. De bezwaarschriftencommissie heeft als wettelijke taak om bestuursorganen van de gemeente te adviseren over bezwaren tegen juridische besluiten. Omdat, zoals hiervoor is overwogen, van een (juridisch) besluit geen sprake is, mag en zal de commissie zich niet uitlaten over de inhoud van het raadsbesluit en de totstandkoming daarvan.

De commissie merkt wel op dat vluchtelingenopvang complexe materie is en dat de uitkomst van de onderhavige procedure door reclamanten als onbevredigend kan worden ervaren. De commissie roept verweerder dan ook op oog te houden voor deze complexiteit en te zorgen voor een deugdelijke en begrijpelijke informatievoorziening. De commissie ziet de zelfstandige webpagina ten behoeve van de vluchtelingenopvang als een stap in de juiste richting. De commissie vraagt echter ook nog aandacht voor de nog aan te vragen vergunningen en te doorlopen (ruimtelijke) procedures. Het ligt op de weg van verweerder, het college van burgemeester en wethouders en het COA om met de inwoners van de gemeente in het algemeen en direct betrokkenen in het bijzonder op een constructieve manier in gesprek te blijven over de vervolgstappen die na het raadsbesluit moeten worden genomen en met name omwonenden hier ook actief over te informeren, met inbegrip van voorlichting over de rechtsmiddelen die tegen de nog te nemen besluiten kunnen worden aangewend.

7. Advies

Gelet op het vorenstaande adviseert de commissie de bezwaren van reclamanten niet-ontvankelijk te verklaren en de overwegingen ten overvloede te onderschrijven.

Schipluiden, 29 januari 2024

De bezwaarschriftencommissie Midden-Delfland, bestaande uit de (voorzitter)
en de leden de en r

de secretaris, de voorzitter,

De Secretaris van de bezwaarschriftencommissie

